

Beslutningsforslag nr. B 64

Folketinget 2021-22

Fremsat den 11. januar 2022 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Marie Krarup (DF), Morten Messerschmidt (DF), Peter Seier Christensen (NB) og Henrik Dahl (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af Det Nationale Forskningsnævn

Folketinget pålægger regeringen at styrke indsatsen mod tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed ved oprettelse af Det Nationale Forskningsnævn inden udgangen af 2023.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne finder det nødvendigt fremover at sikre troværdigheden og integriteten i dansk forskning. Dansk forskning er anerkendt som værende i verdensklasse, og det er afgørende, at vi beskytter det renommé. Beslutningsforslaget adresserer nogle af de udestående problemer, der stadig er med at sikre den frie forskning i Danmark.

Der er flere grunde til, at det er nødvendigt at styrke netop denne indsats.

Tvivlsom forskningspraksis har siden 2017 været reguleret ved lov, jf. lov om videnskabelig uredelighed m.v. (lov nr. 383 af 26. april 2017). Det er forskningsinstitutionerne selv, der behandler tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. § 19 i loven. Det gør de i dertil nedsatte praksisudvalg under hver forskningsinstitution. Det er også den enkelte forskningsinstitution, der udarbejder retningslinjerne for behandlingen af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det gør den på baggrund af loven og en række vejledende forskrifter, bl.a. Den danske kodeks for integritet i forskning (Uddannelses- og Forskningsministeriet, november 2014).

Der er dog forskellige retningslinjer og forskellig praksis på de danske forskningsinstitutioner for behandlingen af tvivlsom forskningspraksis. I henhold til § 10 og § 19 i loven om videnskabelig uredelighed er det forskningsinstitutionerne selv, der rejser sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed. Det er også forskningsinstitutionernes egne praksisudvalg, der vurderer, om en sag i det hele taget skal behandles som tvivlsom forskningspraksis, eller om den skal sendes videre til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvor den behandles som en sag om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget kan endda helt afvise at sende sagen videre, jf. eksempelvis § 10, stk. 4, i Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed, august 2021.

På baggrund af de enkelte forskningsinstitutioners beretninger om tvivlsom forskningspraksis udarbejder Nævnet for Videnskabelig Uredelighed en årlig beretning for henholdsvis tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed. Beretningerne tæller kun ganske få sager, ligesom de bærer præg af stor anonymitet. Al den stund at tvivlsom forskningspraksis håndteres lokalt, og kun såfremt en række oplysninger foreligger, herunder anmelderens identitet, vurderer forslagsstillerne det tvivlsomt, at det fulde omfang af både tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed afdækkes. En anmeldelse eller en afgørelse om tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed kan være forbundet med store personlige konsekvenser for den indklagede forsker såvel som for anmelderen. Også forskningsinstitutionens ry og økonomi lider skade af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed.

Særlig for forskere i små forskningsfelter er der en risiko ved at anmelde en fagfælle eller kollega for tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed. Risikoen kan

bestå i anklager om ukollegial opførsel, ligesom forskningsfeltet kan gå glip af bevillinger og komme i vanry.

I næste instans eksisterer de samme interessekonflikter for forskningsinstitutionen. For ved at lade den pågældende forskningsinstitution vurdere sin egen forskning, og hvorvidt et tilfælde af tvivlsom forskningspraksis skal indstilles til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, lader man også forskningsinstitutionen selv afgøre, i hvilket omfang de vil løse de problemer, der måtte være. Førnævnte forhold vil naturligvis begrænse dette engagement hos den enkelte forskningsinstitution.

For at styrke indsatsen mod alle former for tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed ønsker forslagsstillerne, at der oprettes et nationalt forskningsnævn igennem en sammenlægning af det arbejde, der allerede foregår på de enkelte forskningsinstitutioner i deres praksisudvalg og Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Muligheden for at træffe afgørelse om tvivlsom forskningspraksis i fællesskab med andre forskningsinstitutioner findes allerede i § 19, stk. 2, i loven om videnskabelig uredelighed, og oprettelsen af nævnet skal ses i naturlig forlængelse af denne intention.

Det Nationale Forskningsnævn skal styrkes gennem en række ændringer og udvidelser af de nuværende formålsparagraffer i loven:

§ 10 ændres, så sager om både videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis sendes direkte til Det Nationale Forskningsnævn. Alle skal kunne indgive klage, herunder anonymt. Muligheden for at indklage forskning gøres digital og nemmere, end det er tilfældet ved forskningsinstitutionerne i dag. Nævnet bestemmer stadig suverænt, om det vil tage en sag op.

§ 10, stk. 3, ændres, så pligten til at indgive anmeldelse udvides til også at omfatte alle forskere ansat på danske forskningsinstitutioner.

§ 5 ændres, så uddannelses- og forskningsministeren kan udpege det antal faglige medlemmer til Det Nationale Forskningsnævn, som ministeren skønner er nødvendigt, for at nævnet kan løse sin opgave.

§ 3, stk. 2, erstattes af en paragraf om nævnets kompetence og pligt til at rådgive om bedste praksis.

Det Nationale Forskningsnævn skal på baggrund af de anmeldte sager og de to årlige beretninger, jf. § 21 og § 22 om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed, således have til opgave at udarbejde anbefalinger for bedste praksis.

Anbefalingerne udarbejdes med udgangspunkt i de særlige udfordringer, der måtte vise sig i et givent forskningsfelt, med henblik på at styrke forskningsfeltets fagfælle miljø og de uddannelser, der hører til forskningsfeltet. Det Nationale Forskningsnævns tværdisciplinære og tværsektionelle sammensætning vil sikre den nødvendige videndeling om bedste praksis, og giver dermed fremtidens forskere endnu bedre

muligheder for at tilegne sig de kompetencer og den integritet, der kræves af forskere ved danske universiteter.

Udgifterne til at fremme dansk forsknings troværdighed

og integritet med oprettelsen af Det Nationale Forskningsnævn afholdes inden for basismidlerne.

Skriftlig fremsættelse

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af Det Nationale Forskningsnævn.

(Beslutningsforslag nr. B 64)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.